

Представници и власти и опозиције сагласни само у томе да је предлог о специјалном статусу за север Косова неприхватљив

Србија сигурно неће ратовати за Косово, али га никада неће ни признати, а неће ни тужити ниједну земљу која га је признала, поручио је на седници парламента шеф државе Борис Тадић. Јавности је, тако, за сада познато за које путеве се Србија није одлучила, али шта ће тачно предузети у наредном периоду остаје под незваничном ознаком државне тајне.

Ако су конкретни кораци тајна, тајна су и очекивања од коначног решења. Државна стратегија се у овом тренутку своди на инсистирање Београда на новим преговорима о статусу који би за исход требало да има „компромисно решење у складу са Уставом Србије, које неће једнима дати све, а другима све одузети”. Шта то тачно значи, непознаница је чак и за првог потпредседника владе Ивицу Дачића који је и сам пред посланицима признао да не зна „које би то компромисно решење било прихватљиво”.

Оно које, судећи по изјавама и представника власти и највећег дела опозиције, сигурно није прихватљиво јесте оно што, као компромис ових дана, званично нуди Европска унија, а незванично и САД – чврсту аутономију или специјални статус за север Косова.

Државни секретар у Министарству за КиМ Оливер Ивановић за наш лист је одбацио ту идеју наглашавајући да специјални статус већ постоји и да је он установљен 1999. године. „Шта је онда ново што нуди ЕУ? Србија неће мењати своје за своје. Ми можемо само да разговарамо о статусу Косова, пошто је статус севера већ дефинисан”, каже он.

Сличне ставове износи и у опозицији. „Морамо водити рачуна, пре свега, о нашем уставном поретку и на широком консензусу утврђеној платформи да желимо да сачувамо државу у пуном суверенитету и у облику који је ова генерација политичара и грађана примила од претходних генерација”, каже Игор Мирковић, члан Председништва Српске напредне странке. Потпредседник Демократске странке Србије Милош Јовановић истиче да је „неприхватљива било која опција која подразумева експлицитно или имплицитно признавање сецесије Косова”.

Либерално-демократска партија је, према речима Зорана Остојића, члана председништва те странке, уверена да је том делу Косова потребно више од класичне локалне самоуправе. „Ништа на Косову није уобичајено, па ни решења не могу бити књишка. Ипак, морамо да водимо рачуна да не живе сви Срби на северу Косова, они не смеју да буду жртве новог решења”, каже Остојић.

Од представника опозиције је лакше чути како они виде могуће решење косовског проблема – код неких то је већ оформљена стратегија и план деловања, код других, опет, само идеја. Али и међу представницима власти појединци знају како би даље.

Стојанка Петковић, народна посланица из Г17 плус, која живи на КиМ, каже да би компромисно решење „на основу њеног сазнања из народа КиМ”, значило да свуда тамо где је већинско српско становништво морају постојати јасне ингеренције и институције Србије, а заштита српске историјске и културне баштине мора бити приоритет.

„Опште је позната ствар да су сви политички субјекти на северном делу КиМ јединствени у ставу да север ни у сну неће да се интегрише у косовске институције. Стога треба озбиљно размислити у наредном периоду о отварању основног суда у Косовској Митровици, у коме би се судило по законодавству Србије, уз присуство и Еулекс судија и тужилаца”, рекла је Петковићева на скупштинској седници.

И у ДСС-у знају тачно шта би у наредном периоду предузели, наравно, да су они на власти. „Косово не може да се брани, а да приоритет владе буду евроинтеграције. Када се изађе из тог оквира, најпре треба да се обезбеди остатак Срба на КиМ и то тако што би им се обезбедила чврста финансијска подршка и гарантовала безбедност”, каже Јовановић и додаје да за гарантовање безбедности постоје два модалитета, која за сада не жели да открива.

Осим тога, како објашњава, морамо да се окренемо себи и радимо на јачању Србије – економском, политичком, институционалном. До тада, али и док не дође до промене међународних околности које се, како каже, брзо мењају, важно је да косовски конфликт држимо замрзнутим.

Предлог о замрзнутом конфликту заговара и Игор Мирковић, али, како каже, под условом да Србија и КиМ уђу заједно у ЕУ. Међусобни односи би остали замрзнути, наравно уз поштовање свих могућих права и много већу заштиту становништва на КиМ. „Пријем у унију и помак ка том пријему може да значи стабилизацију економских прилика и у централном и у северном делу Србије и на КиМ, што кроз извештај број година (10, 15 година) може да доведе до мирнијег, рационалнијег и ефикаснијег тока преговора”, објашњава Мирковић указујући да такво решење већ постоји у случају Кипра.

Аутори: Г. Новаковић – Б. Баковић

(Политика)